

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ

The Operation of the Student Care and Support System of Schools under Bangkok Metropolitan in North Bangkok Group

เบญจรัตน์ ราชฉวาง¹ และพันธ์ชิต ธรรมพิชัย²

Benjarat Ratchawang¹ and Phanchit Thammaphichai²

^{1,2} คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี 12000

Faculty of Education, Pathumthani University, Pathum Thani 12000

² Corresponding Author: E-mail: chid_1885@hotmail.com

Received: 29 Apr. 2025; Revised: 6 Jun. 2025; Accepted: 6 Jun. 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และระดับชั้นของครูประจำชั้น และ 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ จำนวน 328 คน การคัดเลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการกำหนดสัดส่วน และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งกำหนดขนาดของตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6-1 โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ตามลำดับ 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง ยกเว้น ด้านการส่งเสริมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูประจำชั้นเพศหญิงมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูประจำชั้นเพศชาย จำแนกประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และระดับชั้นของครูประจำชั้นโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนควรมีการจัดเก็บข้อมูลผู้เรียนด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลที่สะดวกในการคัดกรองนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนา ส่งเสริม และป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างเหมาะสมและมีการประสานงานกับทุกฝ่ายในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ

Abstract

This research aimed to: 1) study the implementation of the student care and support system of schools under Bangkok Metropolitan in North Bangkok Group, 2) compare the implementation of the student care and support system of these schools based on gender, work experience, and responsible classroom levels of the teachers, and 3) explore strategies for developing the student care and support system of these schools. The sample for this research consisted of 328 teachers from schools under Bangkok Metropolitan in North Bangkok Group. The sample was selected through proportional allocation and simple random sampling with the sample size determined from the Krejcie and Morgan table at a 95% confidence level and a margin of error of $\pm 5\%$. The research tools included a 5-point Likert scale questionnaire with a content validity index (IOC) ranging from 0.6 to 1 and a reliability coefficient of 0.96 and semi-structured interviews. The research statistics included percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA.

The findings revealed that 1) the overall implementation of the student care and support system across five areas was rated at a high level. When considering each area, all were found to be at a high level ranked from the highest to the lowest as follows: student screening system, student encouragement, individual student recognition, student referral, and problem prevention and resolution respectively. 2) The comparison of the implementation of the student support and care system by gender showed that there was no significant differences in overall and on each aspect, except on the student encouragement. On this aspect, the female teachers showed significantly better implementation than male teachers at the .05 level. When comparing by work experience and responsible classroom levels, no significant differences was found. 3) It can be recommended that the schools should systematically collect student data using various tools to facilitate group screening. This data should be used to develop, encourage, and appropriately address and resolve student issues together with the coordination with all parties involving student referrals both within and outside the school.

Keywords: Student Support System, Bangkok Metropolitan Schools, North Bangkok Group

1. บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ปี พ.ศ. 2567 เป็น "ปีแห่งการดูแลช่วยเหลือ คัดกรอง เพื่อความสุขและความปลอดภัยของนักเรียน 'เรียนดี มีความสุข'" ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและมีความสุขสำหรับนักเรียน นโยบายและจุดเน้นประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2567 ของกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย โดยมุ่งสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ [1] ด้วยสภาพสังคมโลกในปัจจุบันที่ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาท

ในชีวิตประจำวันของเด็กและเยาวชนมากขึ้น อันเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมาย ผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักเรียน ล้วนแต่จำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วรอบด้าน อีกทั้งการดำรงชีวิตให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และส่งผลต่อการเรียนรู้ ทักษะคิด รวมถึงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งเป็นวัยที่มีปัญหาสุขภาพจิตมากที่สุดวัยหนึ่ง โดยแสดงออกมาในรูปพฤติกรรมต่าง ๆ โดยพฤติกรรมบางอย่างมักเกิดขึ้นมานาน ทำให้แก้ไขยาก นอกจากนี้ในยุคดิจิทัล ที่วัยรุ่นใช้เวลาบนโลกอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ก็ทำให้มีปัจจัยเสี่ยงใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ทั้งสื่อโซเชียล โอกาสเจอคนหลากหลายเพิ่มขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นการเสี่ยงที่จะทำให้เพิ่มปัญหาสุขภาพจิตให้หนักขึ้นด้วย [2]

ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และจุดเน้นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีเป้าหมายให้ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยคำนึงถึงสิทธิของนักเรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม พัฒนาบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในเชิงการบริหารที่สำคัญ สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง [3]

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอน วิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ฯลฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงกำหนด

นโยบายสำคัญให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครอง อย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสมและทันการณ์ ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อให้เป็นคนที่เรียนดีมีความสุข และปลอดภัยในสภาพสังคมปัจจุบัน [4]

จากข้อมูลจาก Mental Health Foundation (UK) ระบุว่า มีเด็กและวัยรุ่นราว 1 ใน 10 ที่เผชิญปัญหาสุขภาพจิต โดย 70% ของเด็กและวัยรุ่นที่มีปัญหา ไม่ได้รับการตรวจหรือรักษาตั้งแต่อายุน้อย ซึ่งช่วยแก้ปัญหาได้มีประสิทธิภาพกว่า ขณะที่ในยุโรป WHO ระบุว่า มีราว 8%-23% ของเด็กและวัยรุ่นที่มีปัญหาสุขภาพจิต ทั้งนี้ ข้อมูลระบุว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีปัญหาสุขภาพจิตมากที่สุดวัยหนึ่ง แสดงออกมาในรูปพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ดื้อ ไม่เชื่อฟัง ละเมิดกฎเกณฑ์ มีเพศสัมพันธ์แบบไม่เหมาะสม ใช้จ่ายเสเพล ติดทำผิดกฎหมาย ติดเกม ติดการพนัน โดยพฤติกรรมบางอย่างมักเกิดขึ้นมานาน สิ่งเหล่านี้เสี่ยงเพิ่มปัญหาสุขภาพจิตให้หนักขึ้นด้วย ทั้งนี้ ผู้มีปัญหาดังกล่าวมักมีปัญหาในการปรับตัว มีอาการทางจิตเวช เช่น เครียด ซึมเศร้า เมื่อเจอปัญหา แม้เป็นปัญหาเล็ก ๆ ก็ปรับตัวได้ลำบาก [2] และรายงานของยูนิเซฟในปี 2565 พบว่า วัยรุ่นอายุ 10-19 ปี ประมาณ 1 ใน 7 คน และเด็กอายุ 5-9 ปี ประมาณ 1 ใน 14 คน มีความผิดปกติทางจิตประสาทและอารมณ์ โดยวัยรุ่นอายุ 13-17 ปี ร้อยละ 17.6 เคยมีความคิดทำร้ายตนเอง ซึ่งเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับ 3 ของวัยรุ่น นอกจากนี้ยังพบปัญหาการกลั่นแกล้งรังแกกัน ปัญหาความรุนแรง การถูกทอดทิ้ง หรือการถูกทารุณกรรม ที่ส่งผลให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตมากขึ้น [5] และจากการสำรวจข้อมูลกลุ่มเด็กและวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 360,069 ราย ของกรมสุขภาพจิต ผ่านแอปพลิเคชัน Mental Health Check-in ระหว่างวันที่ 12 ก.พ. 65-27 ก.พ. 67 ยังพบว่า เด็กและวัยรุ่นกลุ่มดังกล่าวเสี่ยงเป็นโรคซึมเศร้าถึง 39,105 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.86 และเสี่ยงฆ่าตัวตาย จำนวน 65,951 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.12 พฤติกรรมการทำร้ายตนเองของวัยรุ่นจึงเป็นเรื่องที่ไม่ควรมองข้าม และเป็นปัญหาที่ควรได้รับการเยียวยา

แก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะความเข้าใจจากคนในครอบครัว [6]

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ จำนวน 46 โรงเรียน โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน รวมถึงบริบทของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาต้นที่มีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงวัย เพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการ สภาพปัญหา และส่งเสริมศักยภาพของบุคคล เพื่อจะได้ทราบข้อมูลด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะนำมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงการนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และระดับชั้นของครูประจำชั้น

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ครูประจำชั้นในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ ที่เพศต่างกันมีแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนแตกต่างกัน

3.2 ครูประจำชั้นในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือที่ประสบการณ์ใน

การปฏิบัติงานต่างกัน มีแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

3.3 ครูประจำชั้นในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ ที่เป็นครูประจำชั้นในระดับชั้นที่ต่างกัน มีแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ จำนวน 2,224 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ จำนวน 328 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรตามตารางกำหนดขนาดของเครื่องซีและมอร์แกน [7] ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยหรือรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม จำนวน 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ข้อ โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 คน

4.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างจากการศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และนำเครื่องมือมาหาคุณภาพโดยมีการประเมินความสอดคล้อง โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6-1 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย นำส่งไปยังฝ่ายการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย จากฝ่ายการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือไปส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษา เก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งดำเนินการและนัดหมายวันเวลา และสถานที่ ขอรับแบบสอบถามคืน

3) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน พฤศจิกายน-ธันวาคม พ.ศ. 2567

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งได้แก่ การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test และค่าสถิติ f-test สำหรับข้อมูลการ

สัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Content Analysis)

4.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2) คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่เป็นมาตรประเมินค่า (Rating Scale) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach

3) ใช้สถิติทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ด้วยค่า t-test และค่า f-test

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษากิจการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ

ตารางที่ 1 ผลการศึกษากิจการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ (n = 328)			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.24	.28	มาก	3
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.27	.24	มาก	1
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.25	.26	มาก	2
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	4.19	.25	มาก	5
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.21	.25	มาก	4
รวม	4.23	.25	มาก	

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษากิจการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = .25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = .24) รองลงมาได้แก่ ด้านการส่งเสริมนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = .26) และด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการ

ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19, S.D. = .25)

5.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ จำแนกตามเพศ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และระดับชั้นของครูประจำชั้น

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามเพศ

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ						t	p
	เพศชาย (n = 128)			เพศหญิง (n = 200)				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.22	.25	มาก	4.24	.29	มาก	.30	.76
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.28	.24	มาก	4.22	.25	มาก	1.40	.16
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.21	.22	มาก	4.28	.24	มาก	2.16*	.03
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	4.27	.27	มาก	4.21	.22	มาก	.98	.33
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.18	.18	มาก	4.27	.27	มาก	.68	.49
รวม	4.20	.25	มาก	4.18	.18	มาก	1.78	.08

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามเพศ พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูประจำชั้นที่เป็นเพศหญิงมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มากกว่าครูประจำชั้นที่เป็นเพศชาย

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	0.15	12	.07	0.91	.41
	ภายในกลุ่ม	10.69	316	.08		
	รวม	10.84	328			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.21	12	.11	1.91	.15
	ภายในกลุ่ม	7.50	316	.06		
	รวม	7.72	328			
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.30	12	.15	2.29	.11
	ภายในกลุ่ม	8.60	316	.06		
	รวม	8.89	328			
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.04	12	.02	0.34	.71
	ภายในกลุ่ม	8.32	316	.06		
	รวม	8.36	328			

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (ต่อ)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.27	12	.13	2.18	.12
	ภายในกลุ่ม	8.22	316	.06		
	รวม	8.49	328			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.13	12	.06	3.02	.06
	ภายในกลุ่ม	2.78	316	.02		
	รวม	2.91	328			

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูประจำชั้นที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการปฏิบัติในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของครูประจำชั้น

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	0.15	12	.07	0.91	.41
	ภายในกลุ่ม	10.69	316	.08		
	รวม	10.84	328			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.21	12	.11	1.91	.15
	ภายในกลุ่ม	7.50	316	.06		
	รวม	7.72	328			
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.30	12	.15	2.29	.11
	ภายในกลุ่ม	8.60	316	.06		
	รวม	8.89	328			
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.04	12	.02	0.34	.71
	ภายในกลุ่ม	8.32	316	.06		
	รวม	8.36	328			
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.27	12	.13	2.18	.12
	ภายในกลุ่ม	8.22	316	.06		
	รวม	8.49	328			

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของครูประจำชั้น (ต่อ)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.13	12	.06	3.02	.06
	ภายในกลุ่ม	2.78	316	.02		
	รวม	2.91	328			

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของครูประจำชั้นพบว่า ครูประจำชั้นที่ปฏิบัติหน้าที่ในระดับชั้นที่ต่างกัน มีการปฏิบัติในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.3 ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด

กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ

แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากการสัมภาษณ์โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Description Analysis) ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน ซึ่งประกอบไปด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 5 แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

แนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ครูแนะแนว หรือครูประจำชั้นมีการดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ตลอดจนมีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลในรูปแบบแฟ้มเอกสารและทะเบียนประวัตินักเรียนโดยครูประจำชั้นจะเป็นผู้เก็บข้อมูล และมีการลิงค์ข้อมูลในระบบ bemis ซึ่งเป็นระบบที่ครูทุกคนสามารถเข้าไปค้นหาข้อมูลของนักเรียนได้ทำให้สามารถรู้จักและเข้าใจนักเรียนรายบุคคลได้มากยิ่งขึ้น
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	การคัดกรองเบื้องต้นจากแบบฟอร์มการสมัครเรียนของนักเรียน ตามรายละเอียดที่ได้รับจากสถานศึกษาเดิมของนักเรียน และมีการประเมินช่วงหลังจาก 2 เดือนแรก เพื่อเป็นการคัดกรองนักเรียนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งมีการสอบถาม การสัมภาษณ์จากผู้ปกครองนักเรียน นำข้อมูลมาสรุปผลและแบ่งนักเรียนเป็นเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา อย่างเหมาะสม เพื่อดูแลและพัฒนาได้อย่างตรงจุด
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	การส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนโดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล คำนึงถึงความต้องการที่แตกต่างกันและพัฒนาอย่างตรงจุด โดยศึกษาจากความถนัด ความสนใจของผู้เรียน มีการส่งเสริมต่อยอดในความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล รวมทั้งมีการแก้ไขปัญหาาร่วมกันระหว่างโรงเรียน

ตารางที่ 5 แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ต่อ)

แนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	และผู้ปกครอง อีกทั้งงานแนะแนวระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมแก่นักเรียนแต่ละกลุ่ม
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนโดยยึดและปฏิบัติตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีการทำงานประสานกันระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งผู้ปกครอง โดยมีการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ครูประจำชั้น ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ฝ่ายพยาบาลและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน อีกทั้งมีการส่งต่อเพื่อดูแลนักเรียนได้ชัดเจนและตรงเป้าหมายมากยิ่งขึ้น โดยมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ บ้านพักเด็ก หรือหน่วยงานอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	การดำเนินการส่งต่อนักเรียนให้กับหน่วยงานที่มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการแก้ไขปัญหา มีการประสานงานขอความร่วมมือไปยังผู้นำชุมชน สถานีตำรวจ สถานพยาบาลเพื่อดูแลและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติด โดยอนุญาตหรือผ่อนปรน ให้มีการจัดการเรียนการสอนหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมปัญหาของนักเรียน

6. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผล

1) ผลการศึกษากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมา ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน

2) ผลการเปรียบเทียบการศึกษากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำแนกตามเพศ พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 โดยครูประจำชั้นที่เป็นเพศหญิงมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูประจำชั้นที่เป็นเพศชาย ส่วนครูประจำชั้นที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและปฏิบัติหน้าที่ในระดับชั้นที่ต่างกัน มีการปฏิบัติในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3) ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาครูแนะแนวหรือครูประจำชั้นมีดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลในรูปแบบแฟ้มเอกสารและทะเบียนประวัตินักเรียนการคัดกรองเบื้องต้นจากแบบฟอร์มการสมัครเรียนของนักเรียน ตามรายละเอียดที่ได้รับจากสถานศึกษาเดิมของนักเรียน และมีการประเมินช่วงหลังจาก 2 เดือนแรก ด้วยแบบประเมิน เพื่อเป็นการคัดกรองนักเรียนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น การส่งเสริมและ

พัฒนานักเรียนโดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล นิ่งถึงความต้องการที่แตกต่างกันและพัฒนาอย่างตรงจุด มีการส่งเสริมต่อยอดในความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยยึดและปฏิบัติตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีการทำงานประสานกันระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งผู้ปกครองโดยมีการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ การดำเนินการส่งต่อนักเรียนให้กับหน่วยงานที่มีผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านในการแก้ไข ดูแลและช่วยเหลือนักเรียนที่มี ปัญหา โดยอนุญาตหรือผ่อนปรนให้มีการจัดการเรียนการสอน หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมปัญหาของนักเรียน

6.2 อภิปรายผล

1) ผลการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 หมวด 7 มาตรา 63 โรงเรียนและสถานศึกษาทุกแห่ง ต้องจัดให้มีระบบงาน และกิจกรรมในการแนะแนว การให้คำปรึกษาฝึกอบรมแก่นักเรียน เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคมและความปลอดภัยแก่นักเรียน นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรม ส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาและการคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยมีส่วนร่วมของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งเป้าประสงค์ของสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ที่กำหนดให้โรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงและเป็นไปตามเกณฑ์คุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตร จึงส่งผลให้การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงเป็นผลให้ระดับการปฏิบัติของครูประจำชั้นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของสุภัทสร [8] ได้ทำวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด

กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ จำแนกตามเพศ พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการส่งเสริมนักเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ครูประจำชั้นที่เป็นเพศหญิงมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูประจำชั้นที่เป็นเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูประจำชั้นที่เป็นเพศหญิง มีความละเอียดอ่อน ใส่ใจกับรายละเอียดเล็กน้อย และมีความอ่อนโยน จึงทำให้มองเห็นจุดที่ควรส่งเสริมและพัฒนาในมุมมองที่ละเอียดอ่อนกว่าครูประจำชั้นที่เป็นเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญเนตร [9] ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน ครูประจำชั้นที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา [10] ได้ทำวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำแนกตามประสบการณ์ทำงานไม่แตกต่างกัน

3) แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สรุปได้ว่า แนวทางส่งเสริมระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน มีครูประจำชั้นทำหน้าที่ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปกครอง ดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย จัดเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลในรูปแบบแฟ้มเอกสารและทะเบียนประวัตินักเรียนและบันทึกข้อมูลในระบบออนไลน์ ทำให้สามารถรู้จักและเข้าใจนักเรียนรายบุคคลได้มากยิ่งขึ้น เพื่อความสะดวกในการคัดกรองนักเรียนครูประจำชั้นได้นำข้อมูลมาสรุปผล

และแบ่งนักเรียนเป็นเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนผู้ปกครอง ชุมชน ร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา อีกทั้งพัฒนาได้อย่างตรงจุดโดยยึดและปฏิบัติตามแนวทาง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน กรณีที่มี ปัญหายากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมี พฤติกรรมไม่ดีขึ้น จะมีการประสานงานและส่งต่อไปยัง หน่วยงานภายนอกที่มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านดูแลต่อไป

6.3 ข้อเสนอแนะ

1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีการจัดกิจกรรมการประชุมผู้ปกครองในทุกภาคเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

2) ควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากฝ่าย บริหารของทางโรงเรียนโดยมีการทำความเข้าใจกับครู ทุกท่านและร่วมกันปรึกษาหารือ เพื่อที่จะกำหนดทิศทาง ในการปฏิบัติงาน ให้มีความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอัน เดียวกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

3) ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่ มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอย่างต่อเนื่อง และคำนึงถึงความ เหมาะสมของวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน เป็นรายบุคคล

4) สถานศึกษาควรให้ความร่วมมือในการกรอก ข้อมูลนักเรียนที่เป็นจริงและครบถ้วนสมบูรณ์ ให้ความสำคัญกับผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนเพื่อจำแนก เป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา โดยบันทึก จัดทำข้อมูลในทะเบียนสะสมของนักเรียน พุดคุยซักถาม ข้อมูลจากบุคคลอื่นเพื่อบันทึกพฤติกรรมหลาย ๆ ด้าน

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). คู่มือปฏิบัติงานและ การใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อหลักประกันโอกาส การการเรียนรู้ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน สถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- [2] กรมสุขภาพจิต. (2564). [ออนไลน์]. สุขภาพจิตวัยรุ่น เรื่องใหญ่กว่าที่คิด. [สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2565],

จาก <https://dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30744>.

- [3] ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน. (2565). คู่มือการคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2565. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- [4] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา OBEC CARE ปีการศึกษา 2567. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- [5] UNICEF. (2565). [ออนไลน์]. ยูนิเซฟและกรมสุขภาพจิต ชี้สุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นไทยน่าเป็นห่วง ต้องยกระดับ บริการสุขภาพจิตโดยเร่งด่วน. [สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2566]. จาก <https://www.unicef.org/thailand/th/press-releases/ยูนิเซฟและกรมสุขภาพจิตชี้สุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นไทยน่าเป็นห่วง>.
- [6] เจนศักดิ์ แซ่อึ้ง. (บรรณาธิการ). (2567). [ออนไลน์]. สุขภาพจิตของวัยรุ่นรับสังเกตเฝ้าระวังมาก่อนรุนแรง. [สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2567]. จาก <http://pptv36.news/1jwr>.
- [7] Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- [8] สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม, กรุงเทพมหานคร.
- [9] ขวัญเนตร มุลทองจาด. (2564). การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- [10] สุนิสา มาสุข. (2560). การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.